

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Statera Libelli Famosi, Cui Titulus La Morale relachée
fortement soutenue Par Monseigneur L'Archeveque De
Malines**

Fontaine, Jacques

[S.l.], [1692]

Caput XIII. Expenditur Paragraphus 12 de Palladio Jansenista.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39034

ee perbreui, librum illis prolixum objecif-
sem, uniuersæ Doctrinæ, & praxeos Neo-
Augustinianæ accusationibus refertum? Ubi
tamen factionis vestræ Duces à me plura po-
stulauerint, ut nihil mihi gratius accidere
potest, quàm uiris illis iusta exigentibus,
ubique morem gerere, ita neque illud qua-
lecumque Theologi Catholici, & de hære-
ticorum conversione ex instituto perquam
solliciti officium patiar frustra desiderari.

C A P U T XIII.

*Expenditur Paragraphus 12 de Pal-
ladio Jansenista.*

Sensus Palladii, inquis, est maximè Catho-
licus. Ego verò cenfeo esse apertè Janse-
nianum, & hæreticum. Quemadmodum e-
nim Thomistam uocamus, Scotistam, uel
Molinistam, qui V. G, Scoti, uel Molinae
placita tuetur, ac profitetur, sic procul du-
bio Jansenianus est, qui Janseniana studiosè
defendit: Hanc Jansenistæ descriptionem,
dederat Steyartius, neque ullus sanæ mentis
eam potest rejicere. Secundùm hanc, se,
suosque Commilitones, Jansenistas esse di-
sertè affirmat, & gloriatur Palladius. Cur
hoc

hoc D. Prior , omisisti tam clarè à me expressum pag. 78 verbis fidelissimè ex Palladio citatis ? Et tamen miraris eum à me inter Jansenistas collocari. Potestne manifestiori indicio probari aliquem Pelagianum esse , vel Lutheranum , quam si eum universa Pelagii , aut Lutheri dogmata profitentem exhibuero ? Quid igitur ad Jansenistæ nomenclationem amplius requiras ?

Jansenista , inquires , *hominem* , significat *exoticum* , & non *sane fidei* , ut observavit Palladius. Hoc sensu Jansenistas vos esse pernegatis. Quasi verò post tam solennes Romanorum Pontificum Constitutiones ab Ecclesia receptas , post iteratas toties definitiones non desinat Theologus esse sanæ fidei , & incipiat esse , ut minimum *exoticus* , & aliquid amplius , qui Jansenii doctrinam sine ulla limitatione amplectitur , & sæpius monitus tueri pergit nihilominus pertinaciter.

Citaveram Palladium Disquisitionis pag. 2 dicentem : *Nihil sensit reipsa Jansenius nisi , quod Ecclesia , & summus Pontifex indemnatum , & nullâ affectum notâ quotidie testantur. An id damnat Pontifex quod quotidie probat ?* Rogabam an non id optimè congrueret cum eo quod ait Arnaldus in præfatione prioris suæ pro

Jansenio Apologia? Bulla Pontificia propter falsas apud Pontificem institutas accusationes, quod liber Jansenii scandalo esset Catholicis, ejus vetuit lectionem. Ibidem: doctrina Illustrissimi Iprensis non est nisi doctrina S. Augustini.

Quid ad hæc Dominus Prior? Si hoc, inquit pag. 59. est Jansenizare, ut contendit Oropega, facile ei concedimus, quod Jansenismus plus rei habeat, quam existimetur quodque tot fere sint Jansenistæ, quot S. Augustinum unquam legere, & studuere Jansenio. Paucissimi sunt, qui norunt, quid doceat S. Augustinus, & inspexere librum Jansenii, quibus perspicuum non sit, eadem sentire, eadem loqui Augustinum Iprenses, quo Hipponensem.

Non aliud ego Jansenistæ nomine intellexeram, non alio sensu Arnaldum, & Lovanienses aliquos vocaveram Jansenistas. Hoc sensu nos docet Dominus Prior plures esse Jansenistas, quam mihi persuaserim, & tamen non aliam ob causam D. de Swaen, & D. Melis tantâ in me irâ commoti sunt, tam graviter questi Amplissimo D. du Bois, imò partem Belgii non minimam querelis suis impleverunt adeò ut & Gazulis Iprensibus præbuerint materiam.

Pergit D. Prior pag. cit: Si hoc, inquit, est in quo Oropega Palladii, Arnaldi, aliorumque
Jan-

Jansenistarum heresim collocat, neceſſè eſt Oropogam ipſum eſſe vel hereticum, vel iſanum. Quod ne temerè ab Adverſario dictum putes, probat, quia hæreticum eſt aſſerere tanquam fidei dogma, quòd Doctrina Jansenii alia ſit, quàm S. Auguſtini; iſanum autem eſt, ſibi perſuadere quod quis hæreticus eſſe poſſit propterea quod non credat illud ad quòd credendum non obſtringimur. Sic nempe omnes Anti-Janenſiſtæ Episcopii, Cardinales, Romani Pontifices, & cum celeberrimis Academiis Eccleſia univerſa, cum Jansenianum ſenſum damnant ut hæreticum, hoc ipſo vel hæretici ſunt, vel iſani.

Pag. 60. Jansenii defenſores comparas cum defenſoribus Honorii Pontificis, & Joachim Abbatis. Verùm diſparitas ſatis palpabilis eſt quòd Honorium tanquam verè & propriè hæreticum à Synodo 6 damnatum fuiſſe negent plurimi, qui vel actorum fidem in dubium vocant, vel ideò tantùm cum hæreticis excommunicatum aſſerunt quòd heresim Monothelitarum, quam pro impoſito ſibi ſummi Paſtoris officio extingueri debuerat, negligendo, & diſſimulando foverit.

Alii qui Honorium tanquam hæreticum à Synodo condemnatum fuiſſe agnoſcunt, atque in hoc iudicio Concilii Patres erraviſſe,

aiunt Patribus illis Græcis obtrusas fuisse Epistolas Honorii, non ut ab eo conscriptæ fuerant Latine, sed ut in Græcum idioma ab Honorii amulis perfidâ fuerant conversione depravata. Denique nullum fidei dogma definitione illa Concilii condebatur, neque de quæstione fidei ulla erat disceptatio, cum jam ante Monothelismus satis dilucidè ab Ecclesiâ fuisset proscrip-tus, sed de personâ tantum damnandâ vel absolvendâ agebatur. Hæc procul dubio facti quæstio est, in quâ Pontifices, & Concilia, cum juxta testimonia errori, & fraudi obnoxia procedant humano modo, falli etiã posse non adeò mirum est.

In definitionibus verò Innocentii X, & Alexandri VII, quibus non infidelis translatio Janseniani voluminis, sed liber prout à Jansenio scriptus & infinitis per orbem exemplaribus jam tum fuerat distractus, exhibitus est, & maturo examine pluribus mensibus ab Eminentissimis Cardinalibus, aliisque Apostolicæ Sedis doctissimis ac fidelissimis Consultoribus, etiã coram Romanis Pontificibus discussus, non persona Jansenii excommunicata est, non hæresios damnata, unde non hic facti alicujus, sed maximè juris quæstio decisa est. Si enim quæstio juris sit, & non

non facti, quem sensum faciat propositio quædam solitariè accepta, & ab omnibus avulsa circumstantiis, quia ejusmodi sensus pendet ab institutione vocum, & consuetudine eas accipiendi, quæ institutio & consuetudo lex quodammodo est; ita quæstio juris est, quos sensus faciat liber, qui à propositionibus suis non distinguitur.

Negas-ne librum esse Jansenii, vel genuinum libri exemplar Romanis Pontificibus fuisse exhibitum? Jansenium Autorem esse famosi Augustini, nemo est qui inficietur, aut in dubium vocet; genuinum verò Alexandro VII exhibitum fuisse exemplar confidenter negas pag. 70. ubi me interrogas *quid censeam de insigni fallaciâ illorum, qui accusantur de quodam folio in quo quinque propositiones continerentur, quodq; insertum ab illis subdolè fuerit Janseniano volumini.*

Accusationem probas testimonio Eximii P. Christiani Lupi ex Ordine Eremitarum S. Augustini in Lovaniensi Academia S. Theologiae Doctoris; qui testatus sit Alexandrum VII sibi dixisse quòd quinque famosas propositiones de verbo ad verbum legerit in una Jansenii pagina.

Quid censeam, non de fallaciâ, quâ credam Pontificem fuisse circumventum, sed de impudenti hoc tuo tuorumque gregalium mer-

dacio dico brevissimè, nihil esse illo stolidius. Quid enim? An Janseniani sub Innocentio X. Legati, qui tot aureorum millia Romæ expendisse scribuntur ut nescio quos sibi ex mammona iniquitatis amicos conciliarent, qui tantâ vigilantia, tot mensibus fluere Jansenianis sententiis ab anathemate liberandis, tam patentem fallaciam non fuissent subodorati, non detexissent Pontifici?

Audiat Eminentissimus Cardinalis de Aguirre & apud ipsum Cardinalis Albitius rerum gestarum conscius & testis. Sic habet Cardinalis de Aguirre Tomo 3. quem Romæ edidit anno hujus sæculi 90. prolegomeno quinto.

„Denique ut nemo Doctorum illorum
 „detrectet formulam ab Alexandro VII præ-
 „scriptam, omnesque absque fuce, & aper-
 „tissimè execrentur illas propositiones Jansenii
 „juxta sensum ab Authore intentum, procedit
 „præter ipsius Pontificis testimonium ce-
 „lebre de diligentia summa Romæ adhibita
 „in earum examine, ac damnatione, aliud
 „doctissimi Card. Albitii oculati testis, lib.
 „de Inconstant. in Fid. 3. N. 26. Aientis que
 „quidem diligentia me assistente Assessore supre-
 „ma, & universalis inquisitionis Romane, &
 „maxima quidem adhibita fuit, cum sancte me-
 „me-

,, *novia Innocentius X. ad Condemnationem V-*
 ,, *propositionum ex Augustino Fansenii Decerpta-*
 ,, *rum devenit. Non enim contentus fuit, quod in-*
 ,, *pluribus Congregationibus habitis coram Emin.*
 ,, *& Reverendissimis supremæ universalis inquisitio-*
 ,, *nis Cardinalibus inquisitoribus, sententiæ Do-*
 ,, *ctissimorum Theologorum Qualificatorum Ordi-*
 ,, *nariorum, adhibitis etiam extraordinariis Quali-*
 ,, *ficatoribus exquirerentur: sed ipsemet Innocen-*
 ,, *tius per plures dies eorundem Theologorum qua-*
 ,, *lificatorum sententias maxima cum patientia au-*
 ,, *divit, & coram se, Cardinalibus inquisitoribus,*
 ,, *& Theologis qualificatoribus quemdam Abbatem*
 ,, *de la Lane, aliosque Doctrinæ Fansenianæ fau-*
 ,, *tores admisit: Votaque Theologorum qualificato-*
 ,, *rum in scriptis redacta magno studio, & dili-*
 ,, *gentia perscrutatus fuit, aliisque Eruditiss. vi-*
 ,, *ris in Consilium adhibitis, ac indictis per Eccle-*
 ,, *sias urbis supplicationibus tandem in pervigilio*
 ,, *Pentecostes ad condemnationem prædictarum V-*
 ,, *propositionum devenit, asslante equidem Spiritu*
 ,, *Sancto cujus assistentia in hoc gravissimo nego-*
 ,, *tio semper evidentissimè apparuit. Eant nunc*
 ,, *quicumque aliter sentiunt aut loquuntur,*
 ,, *vel scripturiant de examine, discussione,*
 ,, *& consultationibus præparatoriis ad eam*
 ,, *definitionem edendam, quâ nullam diu-*
 ,, *tius, aut attentius Roma meditata fuit.*
 Haecenus Cardinalis de Aguirre. Sed

Sed & mendacium illud Eximio suo P. Lu-
po afflictum detestantur ejus Discipuli pariter
Eximii Desirantius, Clenardus, &c. Non
omnino prætereunda est, quam triumphabi-
lundi toties jactatis de Abbate Joachimo, dif-
ficultas. De hoc ita quæris pag. 70. *An Alex-
ander VII minus fuit errori obnoxius, cum damna-
vit propositiones sensu Fansenii intellectas, quam
cum doctrinam Joachimi Abbatis proscripsit Conci-
lium Lateranense.*

Rectè quidem id ex me quæres, si ce-
tera forent paria: Verùm disparitas rursùm
est apertissima. Audiamus verba Innocentii
III. cum Concilio Lateranensi: *Damnamus,*
inquit, *& reprobamus libellum sive tractatum
quem Abbas Joachim edidit contra Magistrum.*
En quæstionem geminam alteram juris, facti
alteram. Scimus ex ejusmodi condemnatione
non sequi, quod Joachim hæreticus fuerit,
cum fieri potuerit ut librum damnatum ipse
non scripserit, sed alius ad conflandam Ab-
bati invidiam, ut quidam suspicantur.

Congregatio Cardinalium inquit nullã
notavit censurã libellum Gregorii de laude
scriptum pro causã Joachimi, sed tantum
jussit adhiberi hanc moderationem: *Conabi-
mur tamen si fieri potest Joachimum defendere.*
Quid inde? Ideo-ne permissum ei fuit ut do-
ceri-

Orinam libri condemnati universam propug-
naret, an verò personam, quæ damnata non
fuit, seque Ecclesie judicio debita submis-
sione subjecerat, ut testatur Innocentius in
eodem Concilio?

Denique facile fieri potuit, ut, cum Joa-
chimus omnia sua scripta Sedi Apostolicæ
tradi curaverit, ejus *judicio, vel approbanda,*
vel corrigenda, post illorum condemnationem
in plerisque correctæ sint, atque hoc modo
ad posteros transmissa. Unde nihil pro Jan-
seniani voluminis defensione colligitur. In
hoc etiamnum spectare est propositiones
quinque famosas. Certè de prima, quæ se-
cundum omnes suos apices extat l. 3. de gra-
tiâ Salvatoris cap. 13. nemo potest revocare
in dubium. Cur saltem hujus propositionis
reum non agnoscant Jansenium, vel librum
qui Jansenii nomine circumfertur? Defen-
dant Neo-Augustiniani Jansenium ipsum,
quantum voluerint, non propterea eos hæ-
resios condemnabimus, modò doctrinam
libri ut hæreticam detestentur.

Ne primam quidem propositionem eo sen-
su quo jacet in libro Jansenii, damnari pa-
titur Dominus Prior. Pag. 77. retuleram hunc
Palladii articulum fideliter descriptum ex ejus
Appendice ad Disquisitionem: *Apertissima ve-*
ritatis

ritatis est esse in Jansenio prima propositionis sensum verum, ac perspicuum, qui damnari non possit, nisi tota doctrina gratia per se efficacia, & auctoritas Augustini libros predicantium in fumos eat, percussoque Jansenio, ovet Semipelagiana iustitia, & remigio libertatis ad atria beatorum, & sedes eternas convolet. Deinde ex cap. 2. quid ni & pressius sic, loqui potuit Jansenius, aliqua Dei precepta hominibus justis volentibus, & conantibus, quantum per præsens auxilium in his circumstantiis possunt, sunt impossibilia, deest quoque illis gratia, quâ possibilia fiant. Quid tandem in illa propositione hoc sensu, qui Jansenii est, intellectâ, culpari merito potest?

Non se continet Dominus Prior ab admiratione quod hanc Palladii locutionem non agnoscam esse in primis Catholicam. Sic igitur definit pag. 61. Si Palladius sit hereticus, propterea quod sensum hunc asserat esse orthodoxum, necesse pariter est S. Augustini, & S. Thomæ doctrinam juxta Didacum de Oropega esse hæreticam, eaque hæresi correptos omnes SS. Thomæ & Augustini discipulos.

Aio ego genuinos Sanctorum Thomæ, & Augustini discipulos non admittere in justis aliquibus veram & propriè dictam impotentiam antecedentem & physicam qualem statuit Jansenius. Appello Thomistas omnes, & qual-

quoscumque alios, qui de Jansenismo suspecti non sunt. Interrogentur, per me licet, Eximii DD. Martinus Steyart, Petrus Marfelis, Petrus Damen, adeantur Eximii PP. ac Magistri ex Dominicana familia Harneyus, Collins, Du Jardin, ex Familia S. Augustini Desirantius, Clenardus &c.

Quare, non est quod tempus teram citandis aliis ex Jansenio locis, quibus reliquas quatuor propositiones tradit luculentè, cum ne primam quidem, quæ in Jansenio tam manifesta est, dici patiaris hæreticam, sed Catholicissimam pronunties eo prorsus sensu quo, à Jansenio in famoso volumine tradita conspicitur; & tamen Romani Pontifices testantur ipsum esse sensum propositionis hæreticum, quem facit in libro illo ex quo quoad omnes apices desumpta est, ut ne adversarii quidem diffitentur. Quid igitur superest nisi Ecclesiam hic in quæstione juris errare, vel Dominum Priorem cum suo Palladio tueri propositionem certò hæreticam?

Lalanus, & ceteri cum eo ad Innocentium X. deputati, inquit D. Prior, declararunt sensum primæ propositionis Catholicum, ab eoque se nunquam recessuros; estne verisimile nihil eos reprehensionis laturos fuisse à Pontifice, si censuisset sensum esse hæreticum?

cum?

cum ? Respondeo eatenus eos reprehensionem non retulisse , quia sententia definitiva à Pontifice declarata nondum fuerat , & se Lalanius cum Sociis in libello supplice pariturum profitebatur , ubi Pontifici sensus ille videretur condemnandus. Non recesserunt quidem dein à præconceptis opinionibus , ubi eas conspicerent tam diro anathemate percussas , sed ea est hæreticis omnibus familiaris pertinacia.

Pag. 77 dederam ex Palladii cap. 6 hanc sententiam: *Admissâ interiori gratiâ , quæ ipsum velle non tribuat , & qua boni voluntas non efficaciter inferatur , sed quæ tantum potestatem bene agendi largitur , necdum à Semipelagiano errore receditur.* Quæ propositio quoad sensum eadem mihi videbatur cum quarta Jansenii.

Non quidem id negat Dominus Prior , sed contendit non esse eandem cum propositione damnata , quia juxta illum sensus Jansenii tantum à damnatione remotus est , quantum sensus sancti Augustini. Sensus Jansenii est 1. quod Semipelagiani admiserint interioris gratiæ necessitatem ad omnes actiones salutares etiam ad initium fidei , 2. quod vellent gratiam illam esse talem , cui possit humana voluntas pro innata sibi libertate dissentire , vel obtemperare , ita ut nihil præ-
toreâ

terea ad utrumvis requiratur tenens se ex parte actus primi. Consule Thomistas, si lubet, an in eo constiterit error Semipelagianorum. Nihil mihi hic cum gratia possibilitatis, quam Molinistis per calumniam affingis.

Gratia Molinistarum sufficiens dat verum, & propriè dictum posse, sed posse tantum. Non tamen idcirco gratia possibilitatis nisi, vel ab imperitis, vel à malevolis appellatur, qui eam cum gratia possibilitatis Pelagianorum solent confundere, quasi voluntas, quæ facultas quædam est, seu vera animæ potentia à Deo gratis concessa, ideoque à Pelagianis dicta gratia possibilitatis, eadem sit cum illustratione intellectus, & motione voluntatis supernaturali, quam gratiæ sufficientis nomine cum Scotistis, Thomistis, aliisque passim Theologis Orthodoxis Molinistæ intelligunt. Non aliam admittit Irenæus Pseudo-Augustinus gratiam in hoc statu, nisi quæ necessitate verè antecedenti, insuperabiliter, & indeclinabiliter omnem effectum obtinet, cujus in illis circumstantiis capax est; non aliam agnoscit Palladius Jansenii vestigiis ubique insistens Discipulus, & Defensor fidelissimus.

Ad gratiam Molinistarum efficacem quod

Q

atti-

attinet, falsum est, & centies à Molinistis negatum, quòd non det ipsam operationem, sed solam operandi potentiam.

Non veretur tamen Dominus Prior vociferari, nihil eos habere communis sensus; qui Palladii sensum cum damnato congruere judicaverint. Expectabo à D. Priore ut me edoceat, in quo Palladii sensus à Janseniano differat; in nullo differre profitetur ipse Palladius. Quemlibet autem verborum suorum optimum esse Interpretem semper intellexi; Tunc Domine Prior, & ubi aliter edoctus es? Sensum Jansenii proscriptum esse declarant Romani Pontifices; an & illi mecum insaniunt? Tu scilicet melius, quàm illi, nosti quem sensum definiendo intenderint, quem confixerint anathemate. Quid Palladius de Morte Christi pro salute hominum? *Propositioni 5*, inquit Palladius, *ut Orthodoxa in sensu Jansenii adherendum est.* Et tamen sensus ille à Sede Apostolica hæresios est condemnatus; Pontificis sententiæ suffragatur Ecclesia; pergit equidem Dominus Prior æquè imperterritè hunc nobis Paragraphi sui 23 titulum occinere: *sententiæ Palladii maxime Catholica.*

Cur propositionem 5. D. Prior prætermiserit vix scio; nisi quòd frustra videretur re-

petere propositiones singulas, cum generaliter omnes juxta Jansenii sensum plusquam semel cum Palladio professus sit, esse Catholicas.

Jansenistarum Priorem non decet meticulosum esse, ideo etiam in Adversarios suos fulmen convertit, asserens gratiam per seipsam efficacem impugnari non posse, nisi à Pelagii Discipulis, & Assueclis: meque interroget, an præter ejusmodi gratiam quidpiam damnem in Jansenio. Dicam candidè me neque omnem gratiam per se efficacem Catholicam agnoscere, neque omnem hæreticam. Talem censeo Calvinianam, & Jansenianam; Thomistarum verò, aliorumque Anti-Jansenistarum defendi fateor Catholicè. Discrimen inter gratiam, tum sufficientem, tum efficacem Thomistarum, dedi non semel in Difficultatibus propositis Domino de Swaen, & antè tradidit Cranebergius in fraude quinque Articulorum.

Efficaciam, sive virtutem movendi, esse gratiæ intrinsicam affirmant etiam Molinistæ, efficaciam verò operantem infallibiliter, & potentiâ antecedente insuperabilem esse negant, neque id adstruunt Thomistæ, non Bonæspeiani, non Scotistæ & quotquot alii Janseniano idolo genua non flectunt. Si omnes illi Pelagii Disci-

Q

pul

puli sint , Viderit Dominus Prior , ad quam paucos Ecclesiam Catholicam extendat.

Exciderat , quod ad propositionem quartam Prior cum suo Palladio profitetur , *Gratiae interiori hominem posse resistere si velit* : Hoc se procul abesse à damnato Article , imò ei directè contradicere significans pag. 63. Quod si non capimus , negat nos Theologiae tres dies , ut par est impendisse. Sic inanium verborum fucis Lectorem conatur ludere , omnium Jansenistarum , atque ipsius in primis Jansenii morem secutus : *Gratiae interiori potest homo resistere*.

Verùm potesne velle resistere efficaciter gratiae interiori , quæ reverà effectum obtinet ? Habesne omnia se tenentia ex parte actûs primi , ut gratiae efficaci , qualis est omnis in statu naturæ lapsæ juxta Jansenistas , reipsâ dissentias ? Hoc juxta Thomistas est posse gratiae efficaci dissentire in sensu diviso.

Notum Catholicis Doctoribus est , quo sensu Jansenistæ cum Magistro suo admittant gratiae interiori resisti posse , quo scilicet Pigmæus potest resistere Giganti , à quo indeclinabiliter superatur ; vel ut Dominus Gumarus loquitur sicut lapis resistit impetui. Hoc sensu evidens est eum resistere seu gratiae,

tia, seu concupiscentia victrici, quisquis vult
 resistere, accipiendo resistantiam pro quali-
 cumque reluctantia sive innata, sive elicitâ.
 Gratia verò, quæ juxtâ Jansenianos dat velle
 quoddam imperfectum, certum est etiam sen-
 su quodam resisti, sed improprio, & qui
 Romanorum Pontificum definitionibus non
 sufficiat. Exigunt illæ ut humana voluntas
 aliquando dissentiat gratia verè sufficienti,
 sive præterquam non requiritur aliud auxi-
 lium tenens se ex parte actus primi. Similiter
 ad merendum, & demerendum in statu naturæ
 lapsæ requiritur ut quis resistere possit concu-
 piscentia, gratia verò sufficienti, licet ineffica-
 ciobtemperare, sive necesse est ita hominem
 esse constitutum, ut ad ponendum re ipsa
 actum vel omittendum, nihil præterea desidere-
 tur ex parte actus primi, & positum extra ho-
 minis potestatem.

Hæc pluribus vide in *difficultatibus* jam ci-
 tatis, & *Fraude V Articulorum*, quæ pluribus
 repetere supervacaneum est.